

Аналітична довідка про навчальні досягнення учнів 4,5 інклюзивних класів

Загальна характеристика учня 4-го класу ліцею за 2025-2026н.р.

1. Загальний стан виконання завдань та адаптація

Протягом навчального року робота була спрямована на виконання завдань Індивідуальної програми розвитку (ІПР), адаптацію навчального матеріалу до можливостей учня, забезпечення його психоемоційного комфорту та соціалізацію в учнівському колективі. Маркіян демонструє позитивну динаміку у соціальній взаємодії, хоча особливості розвитку (часте повторення однотипних слів/фраз, ехолалії, занурення у власні думки та розмови «про своє») залишаються вираженими. Учень потребує постійного м'якого скеровування уваги з боку асистента для повернення до освітнього процесу.

2. Характеристика розвитку учня за сферами

Навички самообслуговування (Сформовані на високому рівні)

- Маркіян повністю самостійний у побутовому плані.
- Самостійно та охайно готує робоче місце до уроків, збирає речі після їх завершення, орієнтується у власному шкільному приладді.
- Без сторонньої допомоги виконує всі гігієнічні процедури, одягається/роздягається, відвідує їдальню.
- Дотримується правил поведінки у місцях загального користування.

Особливості поведінки та комунікації

Спостерігаються специфічні мовленнєві прояви: дитина часто повторює одні й ті самі слова (фрази), схильна розмовляти на відсторонені, власні теми, які не стосуються контексту уроку, часто «занурюється в себе».

3. Динаміка засвоєння освітньої програми (за предметами)

Предмет	Труднощі, виявлені в процесі навчання	Застосовані адаптації / Результати
Українська мова	Складнощі з аналізом текстів, формулюванням власних висновків. Проблеми із самостійним написанням диктантів/творчих робіт. Швидка втомлюваність при списуванні.	Використання опорних схем, карток із пропущеними літерами. Списування зменшених за обсягом текстів. Збільшення часу на виконання завдань. Маркіян демонструє покращення у розпізнаванні графічного образу слів.

Предмет	Труднощі, виявлені в процесі навчання	Застосовані адаптації / Результати
Математика	Важко даються абстрактні поняття, складні арифметичні дії (множення/ділення у стовпчик), розв'язання задач на кілька дій. Труднощі з концентрацією на послідовності алгоритмів.	Застосування наочності (лічильний матеріал, геометричні фігури), покрокових карт-інструкцій. Розбивання складних завдань на мікрокроки. Учень навчився виконувати простіші обчислення за зразком.
Англійська мова	Складнощі із запам'ятовуванням лексичних одиниць, побудовою речень і сприйняттям на слух (через особливості внутрішньої концентрації).	Візуалізація нових слів за допомогою картинок (flashcards), аудіосупровід із багаторазовим повторенням. Учень візуально впізнає знайомі слова, повторює за вчителем/асистентом прості мовленнєві конструкції.
Інформатика	Труднощі з дотриманням чіткої послідовності дій при роботі з технікою, розсіяння уваги під час виконання практичних завдань за комп'ютером.	Створення візуальних чек-листів (алгоритмів) дій («Включи», «Відкрий програму», «Натисни сюди»). Постійний індивідуальний супровід та допомога у координації рухів «мишкою»/на клавіатурі.

4. Взаємодія з учасниками освітнього процесу

З вчителями: Спільно з класним керівником та вчителями-предметниками (англійської мови) здійснювався підбір адаптованого матеріалу, розроблялися індивідуальні картки.

З батьками: Підтримувався постійний зв'язок, надавалися рекомендації щодо закріплення навчальних навичок удома та дотримання єдиного мовного режиму для стабілізації поведінки.

5. Висновки та рекомендації на наступний навчальний рік

1. Завдяки високому рівню навичок самообслуговування, Маркіян є повністю автономним у побуті, що є сильною стороною його розвитку.
2. Наступного року (при переході до 5-го класу) особливу увагу слід приділити адаптації до нових умов навчання, кабінетної системи та різних вчителів.
3. Важливе досягнення року: за результатами комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку, проведеної фахівцями ІРЦ у травні 2026 року, Маркіяну було змінено рівень підтримки з 4-го на 3-й.

Це рішення базується на суттєвих позитивних змінах у розвитку дитини, а саме:

- Зростання рівня самостійності: Завдяки високим навичкам самообслуговування та вмінню організувати свій робочий простір, дитина потребує менш інтенсивного стороннього супроводу в побутових питаннях.
- Адаптивність: Маркіян продемонстрував здатність тривалий час перебувати в учнівському колективі та дотримуватися загальношкільних правил.
- Зниження потреби в тотальному контролі: Перехід на 3-й рівень свідчить про те, що дитина стала більш здатною до частково самостійної діяльності за умови використання візуальних опор та алгоритмів.

Рекомендовано:

- Продовжувати роботу над стабілізацією уваги, використовувати візуальні розклади уроків та правил поведінки на уроці (для зменшення розмов «про своє»).
- Надалі адаптувати навчальний матеріал з математики, мов та інформатики (спрощення текстових інструкцій, використання наочних алгоритмів).
- Розвивати комунікативні навички у взаємодії з однокласниками під час групової роботи.

Загальна характеристика учня 5-го класу ліцею

1. Загальний стан виконання завдань та адаптація

Аналіз динаміки навчання протягом року свідчить про позитивний рівень соціальної та академічної адаптації Артема до умов освітнього середовища, проте виконання завдань суттєво залежить від психоемоційного стану дитини та педагогічного супроводу.

- Академічна сфера: Учень демонструє вагомий прогрес у засвоєнні матеріалу, що має наочну або практичну основу. У математичній галузі відбувся якісний стрибок: розширено межі читання й запису чисел від 1 000 (I семестр) до 1 000 000 (II семестр), учень опанував арифметичні дії з різними видами дробів. Найвищу успішність та інтерес виявляє у *природничій галузі* (демонструє глибокі знання, ініціативу, ставить нестандартні запитання) та в *технологічній сфері* (здатність до творчого «гіперфокусу» на фінальних етапах створення проєктів, успішний публічний захист робіт). Його живописні роботи з мистецтва визнані на рівні ліцею та представлені в шкільній галереї.
- Труднощі та особливості сприйняття: Сприйняття й осмислення текстової, вербальної та абстрактної інформації (мова, іноземна мова, програмування в інформатиці) залишаються уповільненими. Навчання ускладнюється нестійкістю, виснажуваністю та низьким рівнем переключення уваги. Під час інтелектуальних навантажень виникають імпульсивність та поведінкові

реакції (наприклад, смоктання канцелярії у I семестрі). Проте до кінця року емоційно-вольові якості стабілізувалися на *середньо-достатньому рівні*.

- Динаміка адаптації: Спостерігається помітне зниження тривожності під час невдач у другому семестрі. Артем почав краще орієнтуватися в правилах поведінки, частково опанував релаксаційні техніки та навчився вчасно перемикатися між видами діяльності за вказівкою педагога.

2. Взаємодія з учасниками освітнього процесу

Взаємодія Артема з оточенням має виражену позитивну динаміку, орієнтовану на інтеграцію в учнівський колектив та конструктивну співпрацю з дорослими.

- Взаємодія з однолітками: Хлопець є комунікабельним, легко знаходить спільну мову з лінійними учасниками освітнього процесу (однокласниками), здатний будувати тривалі товариські стосунки. Бере активну участь у спільних іграх, груповій роботі на уроках та загальношкільних виховних заходах. Якщо у I семестрі учень легко міг піддатися маніпуляціям через нездатність оцінити приховані загрози спілкування, то у II семестрі за підтримки дорослих він навчився аналізувати ситуації взаємодії, здійснювати внутрішній самоконтроль та обґрунтовувати необхідність протистояння небажаним впливам.
- Взаємодія з педагогами (вчитель, асистент вчителя): Навчальна діяльність Артема майже в усіх галузях (особливо мовно-літературній, іноземній мові, інформатиці) базується на постійному педагогічному супроводі. Хлопець демонструє високу потребу в отриманні схвалення, чітких покрокових інструкціях, наочних зразках та емоційному заохоченні. Взаємодія є продуктивною: Артем прислухається до порад асистента вчителя, приймає допомогу під час саморегуляції, редагування власних висловлювань чи виконання дрібних технічних завдань (на уроках технологій та інформатики).

3. Динаміка засвоєння освітньої програми (за предметами)

Галузь	I семестр	II семестр
Математична галузь	Здатний розпізнавати запропоновані математичні об'єкти (символи, приклади, задачі, величини); читає і записує числа в межах 1000, розрізняє геометричні фігури; Наводить приклади натуральних чисел, шкал, числових і буквенних виразів, рівнянь. Загальна увага до виконання завдань недостатньо стійка, під час навчання відмічається зниження зосередженості та стійкості уваги. Учень має труднощі з переключенням уваги між завданнями або видами діяльності, потребує більше часу та додаткової допомоги асистента вчителя. Засвоєння предмету на середньому рівні.	Пояснює правила додавання і віднімання, множення та ділення, порівняння. Знаходить на малюнках з допомогою вчителя або асистента відрізок даної довжини. Виконує арифметичні дії з натуральними числами, звичайними та десятковими дробами. Наводить приклади натуральних чисел, шкал, числових і буквенних виразів, рівнянь. Читає і записує числа в межах 1000000. Знає геометричні фігури, називає їх, але потребує допомоги при побудові відрізків, трикутників, знаходження довжин відрізків.

<p>Мовно-літературна галузь</p>	<p>Читає повільно, але добре. Не завжди розуміє прочитане. Важко дається вивчати вірші напам'ять. На уроці української мови учень списує з друкованого тексту, виконує завдання у друкованому варіанті, де треба вставити букву чи слово. При написанні диктанту часто не закінчує слово, а то й речення. Потребує постійного нагадування і заохочення. Вміє з допомогою вчителя або асистента вчителя добирати заголовок до тексту і складати план. В усних видах роботи учень не дуже активний, не може зв'язно переказати текст.</p>	<p>Володіє монологічною та діалогічною формами мовлення, але не завжди може будувати зв'язні висловлювання. Письмово переказує лише при допомозі асистента або вчителя. Сприйняття та осмислення нового навчального матеріалу уповільнені. Самостійно застосувати вивчений матеріал на уроці не може. Потребує допомоги при аналізі і редагуванні власного висловлювання. Пише розбірливо, але не завжди дотримується охайності і культури оформлення роботи.</p>
<p>Мовно-літературна галузь. Іноземна мова</p>	<p>Словниковий запас на рівні нижчому за початковий. Самостійність дитини на уроках сформована на початковому рівні. Потребує постійного заохочення, чітких інструкцій та контролю з боку дорослих, при виконанні завдання потребує опори на зразок, допомогу. Послідовність дій при виконанні завдання встановлює на початковому рівні з допомогою асистента або вчителя.</p> <p>Навчальна діяльність з німецької мови здійснюється за умови постійного педагогічного супроводу. Учень засвоює окремі лексичні одиниці та найпростіші мовленнєві конструкції в межах вивчених тем. У процесі роботи потребує додаткового часу для сприймання та опрацювання навчального матеріалу. Виконує завдання переважно за наочним зразком, потребує нагадування про етапи роботи та допомоги в організації власної діяльності. Концентрація уваги нестійка,</p>	<p>Словниковий запас не достатній віковій нормі, вчиться говорити слова і словосполучення. Пробує читати окремі слова і речення. Потребує чітких інструкцій та контролю з боку дорослих, при виконанні завдання потребує опори на зразок, допомогу; послідовність дій при виконанні завдання встановлює на початковому рівні з допомогою асистента або вчителя.</p> <p>Учень поступово накопичує елементарний словниковий запас з німецької мови та відтворює окремі слова, фрази й короткі речення за підтримки вчителя. Виявляє спроби читати знайомі мовні одиниці та співвідносити їх зі значенням. Під час виконання навчальних вправ потребує структурованих інструкцій, систематичного супроводу та контролю результатів діяльності. Роботу виконує у власному темпі, користуючись підказками, наочністю та допомогою педагога. Навички планування та самостійного виконання завдань</p>

	тому необхідні додаткові пояснення та стимулювання до виконання завдань.	перебувають на етапі формування.
Природнича галузь	Знає назви та предмет вивчення різних природничих наук, фізичні величини та їх одиниці вимірювання, назви різних речовин та їхні агрегатні стани. Знає про будову Землі та корисні копалини. Знає, як зробити їхнє змішування та розділення. Знає, що таке масштаб та умовні позначення на картах. Здійснює та презентує результати домашніх експериментів. Ставить нестандартні запитання, любить візуалізувати на папері побачене на уроці.	Любить досліджувати живий світ, аналізувати почуте на уроці. З радістю бере участь у класних експериментах. Орієнтується у різноманітті живого на Землі. Знає, як виглядають та де живуть віруси та бактерії. Розуміє різницю між вищими рослинами та водоростями. Розрізняє комах, павуків, раків, риб, жаб, птахів і звірів. Знає, як доглядати за домашніми тваринами. Розрізняє органи людини за будовою та функціями. Розуміє причинно-наслідкові зв'язки між способом життя та здоров'ям.
Технологічна галузь. Технології	Вміє вирізати великі деталі самостійно, а під час вирізання дрібних деталей інколи потребує допомоги. На уроках активний, любить робити щось своїми руками. Коли вчитель детально пояснює правила безпеки та покроковий алгоритм, учень часто відволікається, крутиться або розглядає речі навколо, через що не може запам'ятати всю послідовність дій. Найбільші складнощі виникають під час тривалих, одноманітних процесів. Через імпульсивність дитині важко вдається дотримуватися точних ліній, що викликає бурхливу емоційну реакцію.	Краще знає правила кабінету і за підтримки вчителя здатний вчасно перемикатися між видами діяльності. Йому добре вдаються завдання, де є видимий і швидкий результат праці. Коли виріб майже готовий, у дитини може увімкнутися стан «гіперфокусу» — учень може швидко й красиво задекорувати роботу, додати унікальні деталі, які не прийшли в голову іншим учням. Крім того, Артем краще справляється з захистом свого проекту: він з радістю демонструє готовий виріб класу, детально розповідаючи про свій задум, що компенсує всі труднощі, які виникали під час тривалого процесу його створення.
Технологічна галузь. Інформатика, робототехніка	Учень знає техніку безпеки при роботі за комп'ютером. Основні пристрої комп'ютера, поняття, терміни та налаштування інтерфейсу розкажує з допомогою вчителя. Вміє вмикати і вимикати комп'ютер, користуватися	Артем з задоволенням грає в розвиваючі комп'ютерні ігри. Вивчення програмування для учня є складним, складнощі виникають під час написання коду програми. Зі сторонньою допомогою на початковому рівні здатний застосовувати текстовий

	<p>клавіатурою і мишкою для введення інформації. За допомогою асистента вчителя здійснює елементарні дії з файлами і папками.</p>	<p>редактор, використовуючи отримані знання у практичній діяльності.</p>
<p>Мистецька галузь. Мистецтво, музика</p>	<p>Учень розрізняє кольори, форми предметів. Вміє працювати з пензлем, олівцем, клеєм, ножицями. Малює без допомоги асистента вчителя, бо не потребує заохочення до діяльності зі сторони. Якщо щось не виходить, дуже дратується і не хоче продовжувати.</p> <p>У першому семестрі Артем працює на уроках музичного мистецтва відповідно до своїх індивідуальних можливостей. Інтерес до навчальної діяльності проявляє вибірково, активність під час уроків нестійка. Завдання виконує переважно за підтримки та стимулювання з боку вчителя.</p> <p>Під час виконання ритмічних вправ та руханок учень працює відповідно до своїх можливостей, завдання виконує вибірково</p> <p>У процесі співу бере участь не завжди активно, потребує заохочення.</p> <p>Під час сприймання музики слухає музичні твори та за допомогою вчителя, визначає їхній характер, настрій та засоби музичної виразності.</p>	<p>Малював символи України фарбами, пейзаж простим олівцем, натюрморт, анімалістичний малюнок, різдвяний малюнок – гнома. Його живописні роботи виставлені у мистецькій галереї в коридорі ліцею.</p> <p>Протягом другого семестру засвоював навчальний матеріал на доступному для себе рівні, потребуючи періодичної підтримки та заохочення до роботи.</p> <p>Під час виконання ритмічних вправ і руханок не завжди був уважним, потребував додаткового нагадування та стимулювання до роботи.</p> <p>У співочій діяльності брав участь вибірково, не завжди охоче долучався до колективного виконання пісень. За підтримки вчителя відтворював знайомі мелодії.</p> <p>Під час сприймання музичних творів увага була нестійкою.</p> <p>За допомогою вчителя та після додаткового спонукання, міг визначити настрій, характер музики та висловити прості враження від прослуханого твору.</p>
<p>Фізична галузь</p>	<p>Фізичний розвиток відповідає віковій нормі. Під час виконання фізичних вправ дотримується правил виконання інструкцій. Повторює рухи під час виконання вправ.</p> <p>Покращилась загальна і дрібна моторика та координація рухів. Під час надмірного інтелектуального навантаження учень помітно втомлюється, потребує частих перерв у роботі.</p>	<p>Грає в ігри та контролює свою активність, дотримується правил гри. Підвищився загальний рівень фізичних показників. Протягом дня здатний підтримувати фізичну активність, проте швидко втомлюється, діяльність стає менш продуктивною.</p> <p>Покращилося виконання вправ, які передбачають балансування, моторність, силу, гнучкість.</p>

<p>Розвиток соціальної сфери</p>	<p>Учень прагне уваги шляхом відповідної поведінки, спілкується з іншими застосовуючи різні засоби спілкування. Не завжди розпізнає маніпулятивне спілкування, не може оцінити його як небезпечне й небажане. Бере участь у повсякденній життєдіяльності класу, у груповій роботі на уроках, спільних іграх, у шкільних та класних виховних заходах.</p>	<p>Аналізує й здійснює внутрішній самоконтроль за дотриманням правил спілкування з допомогою дорослих. Зі сторонньою допомогою обґрунтовує необхідність протистояння маніпулятивним впливам. Підвищився рівень соціальної адаптації, набуття соціального досвіду та ціннісних орієнтацій: усвідомлює потребу у спілкуванні, знає правила спілкування, та старається дотримуватися їх.</p>
<p>Емоційно-вольова сфера</p>	<p>Здатність до свідомого і цілеспрямованого регулювання своєї діяльності ускладнена. Спостерігається порушення поведінкових реакцій (смоктання олівців, ручки). Увага переважно короткочасна; пам'ять короткотривала, неточністю відтворення; мислення переважає наочно- образне, яке характеризується слабкістю узагальнення. Знання характеризуються фрагментарно, неточно. Потребує допомоги різної міри складності в опануванні нових знань та уявлень. З однолітками знаходить спільну мову, здатний товаришувати та підтримувати стосунки.</p>	<p>Емоційно-вольові якості сформовані на середньо-достатньому рівні. Частково володіє релаксаційними техніками, які допомагають зміцнювати психологічне здоров'я. Часто увага не стійка, через що дитина відволікається, втрачає інтерес до виконання завдання, якщо завдання складніші ніж попередні. Досягнуто позитивного результату у здатності звертати увагу на свій внутрішній світ, усвідомлювати свої почуття й причини через які вони виникли.</p>
<p>Розвиток мовленнєвої сфери</p>	<p>Добре розуміє звернене мовлення. Експресивне мовлення характеризується різкою зміною інтонації, бажанням бути почутим. Розуміє прочитаний дорослим текст. Переказати може тільки з допомогою навідних запитань. Підтримує бесіду, може висловлювати свою думку. Розуміє фактичний зміст невеликих і нескладних текстів, пояснює, яка подія відбулася, називає персонажів</p>	<p>Складає й розігрує діалоги відповідно до запропонованої ситуації спілкування. Намагається самостійно скласти висловлення за ситуацією, продовжує висловлення за поданим початком. Складає розповіді на теми, пов'язані з власним життєвим досвідом. Вміє знаходити відмінні та спільні ознаки предметів різних груп. Розвинулись розуміння власних емоцій і почуттів, правильне ставлення і оцінка</p>

	твору, відповідає на запитання за змістом прочитаного з допомогою асистента або вчителя.	різних за значимістю подій і явищ. Навичка читання сформована на достатньому рівні.
--	--	---

4. Висновки та рекомендації на наступний навчальний рік

За підсумками навчального року Артем демонструє стабільний поступ у розвитку життєвих та соціальних компетентностей. Значно покращилися показники фізичного розвитку (координація, моторність, баланс), підвищився рівень усвідомлення власних емоцій. Сформовано достатній рівень навички читання рідною мовою. Головними чинниками, що стримують повну самостійність у навчанні, залишаються: швидка психічна втомлюваність, недостатній словниковий запас з іноземної мови, труднощі із самостійним плануванням дій та написанням зв'язних письмових текстів (творів/переказів). Дитина потребує продовження інклюзивного супроводу.

Рекомендації на наступний навчальний рік:

Організація освітнього процесу та режим роботи:

- Забезпечити чітке дозування інтелектуального навантаження; впроваджувати обов'язкові короткотривалі перерви (хвилинки релаксації, рухові паузи) задля запобігання перевтомі.
- Продовжити практикувати зміну видів діяльності на уроці, щоб утримувати стійкість уваги.

Академічна підтримка та адаптація матеріалів:

У мовно-літературній та іноземній галузях:

- Надавати текстові завдання з візуальними опорами (пиктограми, опорні схеми, картки-підказки).
- При написанні творчих робіт чи переказів використовувати метод незакінчених речень, надавати готові плани або алгоритми висловлювань.

В інформатиці та технологіях:

- Розбивати довгі багатоетапні інструкції на короткі, візуалізовані кроки.
- Попереджувати емоційне роздратування через невдачі шляхом проміжного контролю асистента вчителя на етапі точного виконання ліній чи кодування.

Розвиток самостійності та вольової регуляції:

- Поступово зменшувати частку прямої допомоги, переходячи від спільного виконання завдань до роботи за словесною інструкцією чи наочним алгоритмом.
- Вчити дитину самостійно оцінювати час, необхідний на виконання вправи (використання візуальних таймерів).

Психосоціальний супровід:

- Закріплювати навички застосування релаксаційних технік у моменти емоційного напруження чи роздратування.
- Створювати ситуації успіху, використовуючи сильні сторони учня (презентаційні навички, креативність у дизайні, знання з природознавства) для підвищення навчальної мотивації та авторитету в класі.
- Продовжувати мікрогрупову роботу на уроках для відпрацювання навичок безпечного та рівноправного спілкування з однолітками.

Довідку підготувала заступник з НВР М.КРОХМАЛЬНА